

Државна
ревизорска
институција

**Извештај о ревизији правилности пословања
Института за кардиоваскуларне болести „Дедиње”,
Београд у 2017. години у делу остваривања прихода од
употребе јавних средстава за услуге које нису
обухваћене уговором са Републичким фондом за
здравствено осигурање**

Број: 400 – 407/2018-05/7

Београд, 29. новембар 2018. године

Мисија

Државна ревизорска институција Народној скупштини, грађанима и другим заинтересованим странама на свим нивоима власти пружа разумно уверавање о томе како се управља и како се користе јавна средства и доприноси унапређивању финансијског управљања, као и одговорности, транспарентности и интегритета носилаца јавних функција.

¹ Насловну слику обезбедио Институт за кардиоваскуларне болести „Дедиње”

Зашто смо спровели ову ревизију?

У ревизијама које су вршене у претходном периоду утврђено је да здравствене установе ангажују капацитете који су већ уговорени са Републичким фондом за здравствено осигурање за пружање услуга здравствене заштите уз наплату физичким и правним лицима.

Приходи остварени по овом основу користе се за различите намене на начин који није ближе уређен прописом или актом установе.

Циљ ове ревизије јесте сагледавање правилности пословања здравствене установе приликом стицања прихода пружањем услуга уз наплату и располагања тим средствима, како би се спречило преливање извршених расхода здравствене установе на средства буџета и Републичког фонда за здравствено осигурање.

Шта смо препоручили?

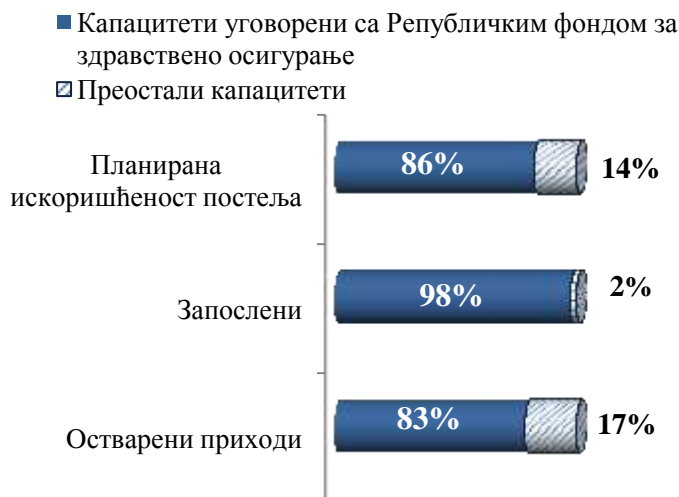
За уређење области која је била предмет ревизије дате су две препоруке које су усмерене на:

- приоритетно уговарање расположивих капацитета установе са Републичким фондом за здравствено осигурање,
- утврђивање структуре цене услуга и увећања плата сразмерно учешћу трошкова рада у оствареном приходу од пружања услуга уз наплату.

Резиме

Институт за кардиоваскуларне болести „Дедиње”, Београд је за пружање услуга уз наплату ангажовао део капацитета уговорених са Републичким фондом за здравствено осигурање што може утицати на приоритет у коришћењу капацитета за услуге које представљају право из обавезног здравственог осигурања

Институт за кардиоваскуларне болести „Дедиње”, Београд (у даљем тексту: Институт „Дедиње”) је за пружање услуга здравствене заштите уз наплату ангажовао у редовно радно време и запослене које је уговорио за пружање здравствених услуга из обавезног здравственог осигурања.

Током 2017. године, на овај начин пружено је 157.356 здравствених услуга уз наплату, међу којима и услуге за које постоји листа чекања.

Институт „Дедиње” није утврдио структуру цене здравствених услуга које пружа уз наплату, што онемогућава примену члана 12 Закона о платама у државним органима и јавним службама. Из прихода остварених пружањем услуга уз наплату 150,4 милиона динара (40% остварених прихода) искоришћено је за исплату увећања плата и накнада запосленима а да претходно није утврђено учешће трошкова рада у оствареном приходу.

САДРЖАЈ:

I. ЗАКЉУЧЦИ И НАЛАЗИ	2
1. ИНСТИТУТ „ДЕДИЊЕ” ЈЕ ЗА ПРУЖАЊЕ УСЛУГА УЗ НАПЛАТУ У РЕДОВНО РАДНО ВРЕМЕ АНГАЖОВАО ЗАПОСЛЕНЕ КОЈИ СУ УГОВОРЕНИ ЗА ПРУЖАЊЕ УСЛУГА ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ ОСИГУРАНИЦИМА.....	2
1.1. Институт „Дедиње” је запослене које је са 100% радног времена уговорио са Републичким фондом за здравствено осигурање ангажовао у редовно радно време за пружање услуга уз наплату, што може утицати на приоритет у коришћењу капацитета у складу са чланом 182 став 3 Закона о здравственом осигурању.....	2
2. ИНСТИТУТ „ДЕДИЊЕ” НИЈЕ УТВРДИО СТРУКТУРУ ЦЕНЕ ЗДРАВСТВЕНИХ УСЛУГА, ШТО ОНЕМОГУЋАВА ПРИМЕНУ ЧЛАНА 12 ЗАКОНА О ПЛАТАМА У ДРЖАВНИМ ОРГАНИМА И ЈАВНИМ СЛУЖБАМА	5
2.1. Институт „Дедиње” је вршио обрачун и исплату увећања плате и накнаде плате запосленима у износу од 150,4 милиона динара а да није претходно утврдио учешће трошкова рада у оствареном приходу, што није у складу са чланом 12 ст. 2 и 3 Закона о платама у државним органима и јавним службама.....	5
3. ИНСТИТУТ „ДЕДИЊЕ” ЈЕ ПРУЖАО ЗДРАВСТВЕНЕ УСЛУГЕ УЗ НАПЛАТУ ПО ЦЕНАМА КОЈЕ ЈЕ УСВОЈИО УПРАВНИ ОДБОР.....	7
3.1. Институт „Дедиње” је у току 2017. године остварио приходе од наплате услуга по ценама које је утврдио управни одбор установе	7
4. ИНСТИТУТ „ДЕДИЊЕ” ЈЕ ПРУЖАО УСЛУГЕ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ УЗ НАПЛАТУ У СКЛАДУ СА ОДРЕДБАМА ЧЛАНА 61 ЗАКОНА О ЗДРАВСТВЕНОЈ ЗАШТИТИ.....	8
4.1. Институт „Дедиње” је услуге које нису обухваћене обавезним здравственим осигурањем, као и услуге пружене на лични захтев наплатио од корисника услуге, у складу са одредбама члана 61 Закона о здравственом осигурању	8
II. ПРЕПОРУКЕ	9
III. ЗАХТЕВ ЗА ДОСТАВУ ОДАЗИВНОГ ИЗВЕШТАЈА.....	9
IV. КАРАКТЕРИСТИКЕ РЕВИЗИЈЕ	11
1. Предмет ревизије	11
2. Ревидирани период пословања	11
3. Информације о субјекту ревизије.....	11
4. Обим ревизије, ограничења у погледу обима.....	12
5. Критеријуми	13
6. Методологија рада	13
7. Стандарди ревизије примењени у ревизији.....	13
V. АНЕКС УЗ ЗАКЉУЧАК БРОЈ 1.....	14

I. ЗАКЉУЧЦИ И НАЛАЗИ

1. Институт „Дедиње” је за пружање услуга уз наплату у редовно радно време ангажовао запослене који су уговорени за пружање услуга здравствене заштите осигураницима

1.1. Институт „Дедиње” је запослене које је са 100% радног времена уговорио са Републичким фондом за здравствено осигурање ангажовао у редовно радно време за пружање услуга уз наплату, што може утицати на приоритет у коришћењу капацитета у складу са чланом 182 став 3 Закона о здравственом осигурању

Одредбом члана 182 Закона о здравственом осигурању¹ прописано је да је здравствена установа дужна да приоритетно закључи уговор са Републичким фондом за здравствено осигурање за расположиве капацитете у погледу простора, опреме и кадрова. Истим чланом даље је прописана обавеза здравствене установе да приоритетно пружа услуге здравствене заштите осигураним лицима у односу на друга правна и физичка лица са којима има закључене уговоре о пружању здравствених услуга.

Институт „Дедиње” је са Републичким фондом за здравствено осигурање закључио Уговор о пружању и финансирању здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања за 2017. годину којим је закупио постелне и кадровске капацитете. Уговором је утврђена обавеза финансирања укупних постелних капацитета установе (200 постеља) са планираним ангажовањем у обиму од 86% и плате за 599 радника запослених на неодређено време, у складу са Кадровским планом.

Институт „Дедиње” је у 2017. години остварио хоспитализацију укупно 8.737 осигураника, што је 1% изнад планираног броја. Планирана просечна заузетост постеља од 86% извршена је са 90%, при чему је и просечна дужина лечења била краћа у односу на планирану за један дан.

Табела 1. Преглед података из извршења плана рада Института „Дедиње” у 2017. години²

Редни број	Опис	План за 2017.	План рада након измене ³	Извршено 2017.	% Извршења
1	2	3	4	5	6 = 5 : 4
1	Број хоспитализованих лица	8.500	8.620	8.737	101%
2	Просечна дужина лечења (дани)	7,2	7,3	6,5	90%
3	Просечна заузетост постеља (%)	84	86	77	90%
4	Број кардиоваскуларних болести	1.028.276	/	1.243.520	121%

¹ „Службени гласник РС”, бр. 107/05, 109/05 - испр., 57/11, 110/12 – одлука УС, 119/12, 99/14, 123/14, 126/14 – одлука УС, 106/15 и 10/16 - др. закон.

² Подаци преузети из Мишљења о корекцији Плана рада Института за кардиоваскуларне болести „Дедиње” за 2017. годину и Мишљења о извршењу Плана рада Института за кардиоваскуларне болести „Дедиње” за период јануар–децембар 2017. године.

³ План рада установе измењен је у октобру 2017. године.

У мишљењу о извршењу плана рада Института „Дедиње” за 2017. годину, наведено је да се на дан 31. децембар 2017. године на листи чекања налазило укупно 5.454 пацијената, што је за 282, односно 5% мање у односу на стање на дан 31. децембар 2016. године.

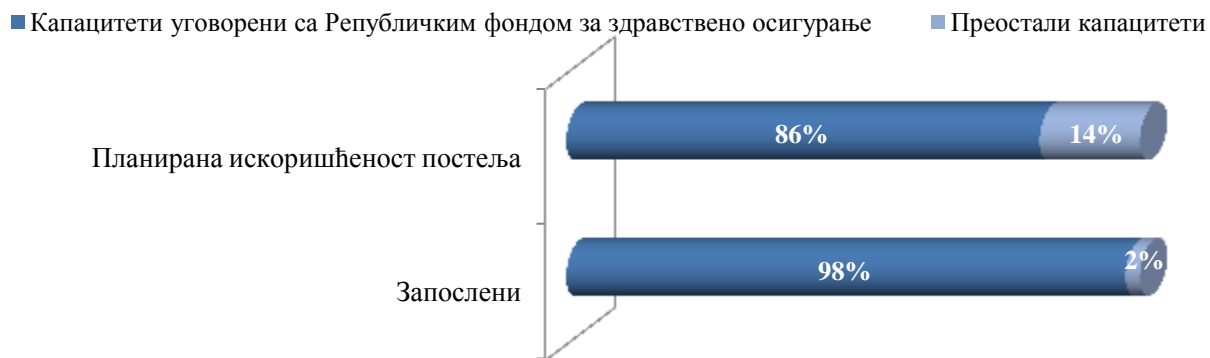
Према подацима из Планско – извештајне табеле Плана рада за 2017. годину Институт „Дедиње” је осигураницима Републичког фонда за здравствено осигурање, пружио 8.619 здравствених услуга са листе чекања (што је 83% од планираног броја).

Према наводима Института „Дедиње”, до одступања је дошло јер се одређеном броју пацијената пружало више од једне услуге са листе чекања истовремено (у истом акту), а налазили су се на листи чекања за једну услугу (на пример: преоперативно се обавља коронарографија а ти пацијенти су на листи чекања за хируршку интервенцију). Број лица на листи чекања за услуге коронарографије порастао је током 2017. године за 49 док је за услуге катетеризације десног срца порастао за 48 пацијената. Институт „Дедиње” је у истом периоду пружио уз наплату 115 услуга коронарографије и 108 услуга катетеризације десног срца.

Институт „Дедиње” је поред уговора закљученог са Републичким фондом за здравствено осигурање, закључио уговоре са фондовима здравственог осигурања из Републике Српске, Црне Горе и Брчко дистрикта БиХ за пружање здравствених услуга осигураним лицима ових фондова.

Управни одбор Института „Дедиње” је 2016. године донео Правилник о стицању и расподели сопствених прихода којим је, између осталог, уређено да се услуге осигураницима других осигуравајућих организација (изузев Републичког фонда за здравствено осигурање) са којима Институт има закључен уговор и услуге на лични захтев пружају ван редовног радног времена.

Током 2017. године, Институт „Дедиње” је пружио најмање 623 услуге уз наплату за које постоје листе чекања, што чини 11% од броја услуга на листи чекања на дан 31. децембар 2017. године, односно 7% укупно пружених услуга са листе чекања. Вредност услуга пружених уз наплату, за које постоје листе чекања, износи 362.384.064 динара.

Слика број 1. Преглед односа капацитета Института „Дедиње” према намени

Институт „Дедиње” је за пружање услуга уз наплату ангажовао у редовно радно време и запослене чије је финансирање плата уговорено са Републичким фондом за здравствено осигурање за пружање здравствених услуга осигураницима. Запослени који су са 100% радног времена уговорени за пружање услуга из обавезног здравственог осигурања, пружали су у редовно радно време и услуге уз наплату (услуге прегледа, операција и друге услуге уз наплату). Ове услуге чине 10% од укупног броја услуга које су пружене осигураницима.

Због непостојања евиденције о времену чекања осигураника Републичког фонда за здравствено осигурање на пружање здравствене услуге, нисмо у могућности да прибавимо довољно адекватних ревизијских доказа о повреди члана 182 став 3 Закона о здравственом осигурању. Узимајући у обзир проценат извршења Плана рада и однос броја пружених услуга уз наплату у односу на број услуга обухваћених обавезним здравственим осигурањем, сматрамо да овај утицај може бити материјално значајан.

Више детаља у вези овог налаза дато је у Анексу уз закључак број 1 који се налази у прилогу овог извештаја.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за поступање (Препорука број 1).

2. Институт „Дедиње” није утврдио структуру цене здравствених услуга, што онемогућава примену члана 12 Закона о платама у државним органима и јавним службама

2.1. Институт „Дедиње” је вршио обрачун и исплату увећања плате и накнаде плате запосленима у износу од 150,4 милиона динара а да није претходно утврдио учешће трошкова рада у оствареном приходу, што није у складу са чланом 12 ст. 2 и 3 Закона о платама у државним органима и јавним службама

Одредбама члана 12 Закона о платама у државним органима и јавним службама⁴ је прописана могућност увећања плате запосленима у јавним службама које се финансирају из доприноса за обавезно здравствено осигурање сразмерно учешћу трошкова рада у оствареном приходу. Такође, прописано је да се елементи за обрачун и исплату овако увећане плате утврђују општим актом послодавца.

Одредбом члана 94 Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе⁵ је прописано да је здравствена установа обавезна да за сваки месец утврди приходе и расходе ради увећања плате по наведеном основу.

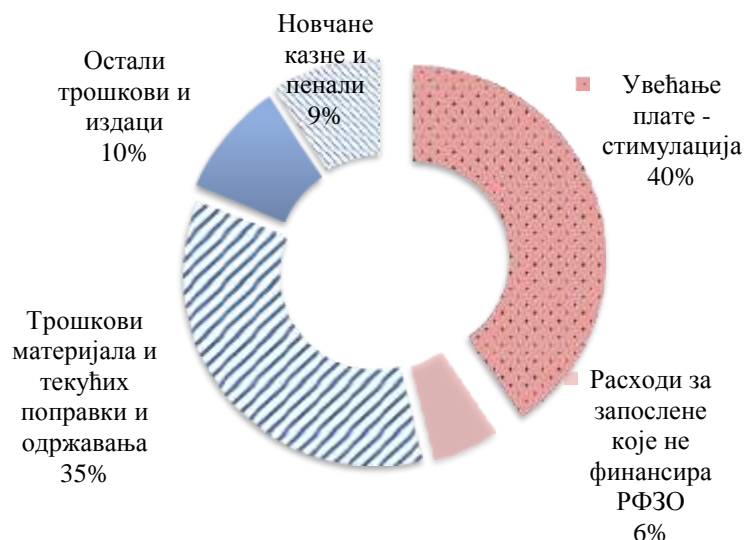
Правилником о стицању и расподели сопствених прихода који је 2016. године донео управни одбор установе, између осталог, уређено је да Институт „Дедиње” остварене сопствене приходе може трошити за:

- 1) трошкове пословања који настану у спровођењу уговора са Републичким фондом за здравствено осигурање;
- 2) намирење трошкова који настану пружањем услуга лицима која нису осигураници Републичког фонда за здравствено осигурање;
- 3) увећање зарада запосленима у складу са прописима;
- 4) набавку неопходне медицинске опреме и немедицинске опреме у складу са одлукама органа управљања;
- 5) друге намене у складу са одлукама органа управљања и Финансијским планом Института.

Од укупно извршених расхода и издатака Института „Дедиње” из осталих извора у 2017. години 40% се односи на извршене расходе по основу увећања плате запосленима – стимулација и исплату разлике накнаде плате.

⁴ „Службени гласник РС”, бр. 34/01, 62/06 - др. закон, 63/06 - испр. др. закона, 116/08 - др. закони, 92/11, 99/11 - др. закон, 10/13, 55/13, 99/14 и 21/16 - др. закон.

⁵ „Службени гласник РС”, број 1/15.

Слика број 2. Структура исказаних расхода и издатака из осталих извора

Одредбама члана 13 Правилника о стицању и расподели сопствених прихода Института „Дедиње” уређено је да износ стимулације за запослене месечно утврђује директор решењем. Правилником је стимулација одређена као групна категорија за одређене врсте послова на институту, као и да при одређивању износа стимулације директор Института води рачуна о сложености појединих послова, времену проведену на раду које није обухваћено редовним радним временом, залагању појединог запосленог и његовом доприносу раду Института као и оцени рада појединачног запосленог по процедури за оцењивање рада запосленог.

Исплата увећања плате по основу стимулације вршена је на основу Одлуке о увећању зараде коју је једанпут месечно доносио директор. Овим одлукама је обухваћено 90%–93% запослених.

Институт „Дедиње” је вршио обрачун увећања плате запосленима – стимулацију и по том основу извршио расходе у износу од 150.398.297 динара, а да није:

- за сваки месец утврђивао податке о оствареним приходима и извршеним расходима,
- утврдио сразмерно учешће трошкова рада у оствареном приходу на месечном нивоу,

што није у складу са одредбом члана 12 ст. 2 и 3 Закона о платама у државним органима и јавним службама и одредбама члана 94 Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе.

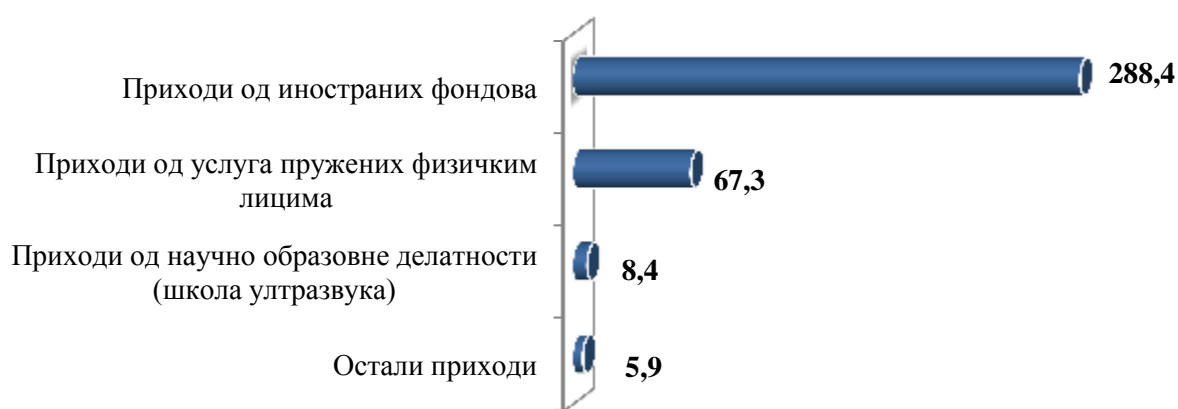
У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (*Препорука број 2*).

3. Институт „Дедиње” је пружао здравствене услуге уз наплату по ценама које је усвојио управни одбор

3.1. Институт „Дедиње” је у току 2017. године остварио приходе од наплате услуга по ценама које је утврдио управни одбор установе

Законом о здравственој заштити⁶ прописано је да здравствена установа из Плана мреже, између осталог, средства за рад остварује продајом услуга употребом јавних средстава чије је пружање уговорено са физичким и правним лицима на основу њихове слободне воље. Ове услуге наплаћују се по ценама које утврди управни одбор здравствене установе⁷.

Институт „Дедиње” је у 2017. години исказао остварене приходе од продаје добара и услуга из осталих извора у износу од 370.026.000 динара.

Слика број 3. Преглед структуре остварених прихода од продаје добара и услуга (износи у милионима динара)

Институт „Дедиње” је у току 2017. године пружао здравствене услуге уз наплату пацијентима других фондова чије се лечење обавља по упуту (здравствени фондови Републике Српске, Црне Горе и Брчко дистрикта БиХ) и пацијентима који сами сnose трошкове лечења, по ценама које је утврдио управни одбор, у складу са чланом 161 Закона о здравственој заштити.

Законом о здравственој заштити прописана је обавеза етичког одбора здравствене установе за давање сагласности за спровођење клиничких испитивања. Истим законом није утврђено право здравствене установе на накнаду за вршење ове услуге нити да утврђује њену висину.

Институт „Дедиње” је у току 2017. године остварио приходе од разматрања апликација за израду студија у износу од 573.238 динара. Ова накнада наплаћена је на

⁶ „Службени гласник РС”, бр. 107/05, 72/09 - др. закон, 88/10, 99/10, 57/11, 119/12, 45/13 - др. закон, 93/14, 96/15, 106/15, 113/17 - др. закон и 105/17 - др. закон.

⁷ Начин стицања и располагања средствима здравствених установа које се оснивају средствима у државној својини прописан је одредбама чл. 159, 160, 161, 162 и 164 Закона о здравственом осигурању.

име трошкова разматрања апликације за израду студије (клиничких испитивања лекова и медицинских средстава) по цени која је утврђена одлуком директора 2012. године.

Одредбом члана 7 став 1 тачка 2 и ст. 5 и 6 Закона о медицинским средствима⁸, који се примењује од 1. децембра 2018. године прописано је да Агенција за лекове и медицинска средства Србије издаје тарифу за издавање одобрења, измене и допуне одобрења клиничког испитивања, као и потврде о пријему пријаве за спровођење клиничког испитивања и одобравање увоза производа за клиничко испитивање у складу са овим законом. Висину и начин плаћања ових тарифа и надокнада од 1. децембра 2018. године утврђује Управни одбор Агенције.

4. Институт „Дедиње” је пружао услуге здравствене заштите уз наплату у складу са одредбама члана 61 Закона о здравственој заштити

4.1. Институт „Дедиње” је услуге које нису обухваћене обавезним здравственим осигурањем, као и услуге пружене на лични захтев наплатио од корисника услуге, у складу са одредбама члана 61 Закона о здравственом осигурању

Одредбама члана 61 Закона о здравственом осигурању прописано је да осигурано лице здравствене услуге које се не финансирају из средстава обавезног здравственог осигурања плаћа из својих средстава, по ценама које утврђује давалац здравствене услуге.

Институт „Дедиње” је пружао здравствене услуге на захтев физичких лица, уз наплату. Ове услуге пружане су на основу захтева пацијента да му се услуга пружи и писмене изјаве да је упознат са свим чињеницама из члана 11 Закона о правима пацијената и одредбама чл. 57 и 61 Закона о здравственом осигурању⁹.

У изјави коју потписује пацијент наведено је да пристаје да лично сноси укупне трошкове у складу са ценовником Института „Дедиње”. Такође, констатује се да је пацијент упознат са ценом услуге, те да се одриче права на евентуалне рефундације трошкова лечења. Овом изјавом се уједно овлашћује Институт „Дедиње” да у име и за рачун пацијента набави материјал неопходан за лечење, од понуђача који је изабран као најповољнији у поступку јавне набавке.

Пружене услуге наплаћене су од пацијената по ценама које је утврдио управни одбор установе.

⁸ „Службени гласник РС”, број 105/17.

⁹ Одредбама члана 57 Закона о здравственом осигурању је прописано да ако давалац здравствених услуга са којим је Републички фонд за здравствено осигурање закључио уговор утврди да здравствена услуга није медицински неопходна, односно оправдана за здравствено стање осигураног лица, дужан је да о томе изда писмено обавештење осигураном лицу, пре пружања здравствене заштите.

Скретање пажње:

Скрећемо пажњу на Анекс извештаја уз закључак број 1 у којем је описано да је Институт „Дедиње” користећи капацитете уговорене са Републичким фондом за здравствено осигурање користио за пружање услуга и осигураницима других фондова за здравствено осигурање.

Законом о здравственој заштити и Законом о здравственом осигурању није уређено на који начин здравствена установа, капацитетима које је уговорила са Републичким фондом за здравствено осигурање за пружање услуга из обавезног здравственог осигурања, може пружати здравствене услуге:

- које нису обухваћене обавезним здравственим осигурањем,
- које се пружају лицима која немају својство осигураног лица.

Потребно је да надлежне институције уреде начин пружања услуга које нису обухваћене обавезним здравственим осигурањем, као и начин и услове пружања здравствених услуга лицима која немају својство осигураног лица.

II. ПРЕПОРУКЕ

Препорука број 1:

Препоручује се одговорним лицима Института „Дедиње” да, у сарадњи са оснивачем и Републичким фондом за здравствено осигурање, уреде начин и услове коришћења капацитета установе за пружање услуга које се не финансирају из средстава обавезног здравственог осигурања.

Препорука број 2:

Препоручује се одговорним лицима Института „Дедиње” да предузму мере којима ће обезбедити да се на основу структуре цене услуга и наплаћених прихода по том основу, за сваки месец утврде приходи, расходи и учешће трошкова рада у оствареном приходу, као и да се плате увећавају сразмерно учешћу трошкова рада у оствареном приходу, у складу са чланом 12 Закона о платама у државним органима и јавним службама.

III. ЗАХТЕВ ЗА ДОСТАВУ ОДАЗИВНОГ ИЗВЕШТАЈА

Институт „Дедиње” је, на основу члана 40 став 1 Закона о Државној ревизорској институцији, дужан да поднесе Државној ревизорској институцији писани извештај о отклањању откритих неправилности (одазивни извештај)¹⁰ у року од 90 дана, почев од наредног дана од дана уручења овог извештаја.

Одазивни извештај мора да садржи:

- 1) навођење ревизије, на коју се он односи;
- 2) кратак опис неправилности у пословању, које су откривене ревизијом и
- 3) приказивање мера исправљања.

Мере исправљања су мере које субјект ревизије предузима да би отклонио неправилности у свом пословању или мере за умањење ризика од појављивања одређене неправилности у

¹⁰ Образац одазивног извештаја доступан је на интернет страници:
http://www.dri.rs/upload/documents/Opsti_dokumenti/odazivni_izvestaj.docx

свом будућем пословању за чије предузимање субјект ревизије мора поднети уз одазивни извештај одговарајуће доказе.

Институт „Дедиње” у одазивном извештају мора да искаже мере исправљања по основу откривених неправилности, односно свих налаза датих у Извештају о ревизији правилности пословања у делу остваривања прихода од употребе јавних средстава за услуге које нису обухваћене уговором са Републичким фондом за здравствено осигурање који садрже и препоруке за њихово отклањање.

На основу члана 40 став 2 Закона о Државној ревизорској институцији одазивни извештај је јавна исправа која је потписана и оверена печатом од стране одговорног лица субјекта ревизије.

Државна ревизорска институција ће оценити веродостојност одазивног извештаја, тј. провериће истинитости навода о мерама исправљања, предузетим од стране субјекта ревизије, подносиоца одазивног извештаја. У случају потребе, извршиће се и провера веродостојности одазивног извештаја. Такође, извршиће се и оцена да ли су мере исправљања исказане у одазивном извештају задовољавајуће.

Сагласно члану 57 став 1 тачка 3 Закона о Државној ревизорској институцији, ако субјект ревизије у чијем су пословању биле откривене неправилности, не поднесе у прописаном року Државној ревизорској институцији одазивни извештај, против одговорног лица субјекта ревизије поднеће се захтев за покретање прекршајног поступка.

Ако се оцени да одазивни извештај не указује да су откривене неправилности отклоњене на задовољавајући начин, сматра се да субјект ревизије крши обавезу доброг пословања. Ако се ради о незадовољавајућем отклањању значајне неправилности, сматра се да постоји тежи облик кршења обавезе доброг пословања. У овим случајевима, Државна ревизорска институција је овлашћена да предузима мере сагласно члану 40 ст. 7 – 13 Закона о Државној ревизорској институцији.

Генерални државни ревизор

Др Душко Пејовић

IV. КАРАКТЕРИСТИКЕ РЕВИЗИЈЕ

Ревизија је спроведена на основу одредби Закона о Државној ревизорској институцији, Програма ревизије за 2018. годину и Закључка о спровођењу ревизије број 400-407/2018-05 од 6. фебруара 2018. године.

1. Предмет ревизије

Правилност пословања здравствене установе у делу који се односи на остваривање прихода од употребе јавних средстава за услуге које нису обухваћене уговором са Републичким фондом за здравствено осигурање.

2. Ревидирани период пословања

Ревизијом је обухваћено пословање субјекта ревизије у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2017. године.

3. Информације о субјекту ревизије

Назив субјекта ревизије: Институт за кардиоваскуларне болести „Дедиње”
Седиште и адреса: Београд, Хероја Милана Тепића број 1
Матични број: 07062117
ПИБ: 100222374
Број уписа у регистар: Регистарски уложак 5-442-00, Привредни суд у Београду

Институт „Дедиње” је здравствена установа терцијалног нивоа која обавља високоспецијализовану, специјалистичко - консултативну и стационарну здравствену делатност из области кардиоваскуларне медицине. Институт обавља образовну и научноистраживачку делатност у складу са Законом, наставна је база Медицинског факултета. Институт „Дедиње” је почео са радом 1973. године.

У обављању здравствене делатности Институт „Дедиње” пружа превентивне, дијагностичке, терапијске и рехабилитационе услуге из области:

1. кардиохирургије;
2. васкуларне хирургије;
3. анестезије и реаниматологије са интезивним лечењем и здравственом негом;
4. кардиологије;
5. компјутеризоване томографије, лабораторијске дијагностике, опште радиолошке дијагностике, трансфузиологије, клиничке патологије, физикалне медицине и рехабилитације и
6. фармацеутске здравствене делатности преко болничке апотеке.

Делатност Института „Дедиње” се одвија у оквиру ширих организационих јединица: сектора (за медицинске послове, образовање и научно истраживачку делатност и сектора за немедицинске послове), клиника (кардиохирургија, васкуларна хирургија, кардиологија и анестезија и интезивно лечење) и служби¹¹. Решењем о утврђивању распореда радног времена и организацији дежурства¹² регулисано је да Институт „Дедиње” све послове обавља у 24-часовном радном времену.

Институт „Дедиње” располаже са 200 постеља за потребе обавезног здравственог осигурања. Кадровским планом је утврђен укупан број запослених највише до 652, од чега

¹¹ Подаци преузети из Статута Института за кардиоваскуларне болести „Дедиње” Бр.2436 од 20.11.2006. године.

¹² Број 427 од 28.9.2016. године и Број 686 од 20.7.2017. године.

за послове обавезног здравственог осигурања највише до 610 запослених, на одређено и неодређено време.

На дан 31.12.2017. године, у Институту „Дедиње” је на неодређено време је запослено 601 лица, од чега се 599 финансира из средстава обавезног здравственог осигурања а двоје из осталих извора. На одређено време због замене одсутног радника је запослено 47 лица а због повећаног обима посла још осам лица.

У односу на прописани норматив број запослених доктора медицине је мањи за 5% (седам доктора медицине) док је број медицинских сестара мањи за 15% (72 здравствена радника са ВШС и ССС).

Табела 2. Преглед броја запослених у Институту „Дедиње” у односу на Кадровски план и норматив¹³

Занимање	Кадровски план (КП)	Норматив	Разлика	Број запослених ¹⁴	Разлика у односу на КП	Разлика у односу на норматив
1	2	3	4 = 2 - 3	5	6 = 5 - 2	7 = 5 - 3
Медицински радници укупно:	544	612	(68)	533	(11)	(79)
Доктори медицине	135	139	(4)	132	(3)	(7)
Фармацеути, фармацеути - биохемичари	1	1	0	1	0	0
Здравствени радници са ВШС и ССС	403	467	(64)	395	(8)	(72)
Здравствени сарадници са ВСС, ВШС и ССС	5	5	0	5	0	0
Немедицински радници укупно:	66	84	(18)	66	0	(18)
Административни радници	34	20	14	30	(4)	10
Технички и помоћни радници	32	64	(32)	36	4	(28)
Укупан број:	610	696	(86)	599	(11)	(97)

4. Обим ревизије, ограничења у погледу обима

У складу са усвојеним предметом и утврђеним критеријумима за ревизију правилности, ревизија је усмерена на:

- 1) утврђивање основа за пружање и наплату услуга у складу са Законом о здравственој заштити и Законом о здравственом осигурању;
- 2) испитивање правилности извршавања уговора о пружању услуга у смислу поштовања предмета и цене услуга;
- 3) правилној примени ценовника услуга које је усвојио управни одбор установе;
- 4) планирање прихода и расхода према изворима финансирања;

¹³ Подаци прузети из Мишљења Градског завода за јавно здравље на извршење плана рада Института „Дедиње” број: 530/1 од 31.01.2018. године и Планско-извештајних табела за стационарне здравствене установе за 2017. годину – Табела 5.

¹⁴ Запослени на неодређено време који се финансирају из средстава обавезног здравственог осигурања 31.12.2017. – Подаци из Извештаја о извршењу Плана рада за 2017 годину.

- 5) коришћење остварених прихода за намене утврђене финансијским планом и поштовање ограничења и услова за исплату увећања плате прописаног Законом о платама у државним органима и јавним службама и прописима донетим ради његове примене.

Ревизија се спроводи на нивоу установе као целине, односно свих организационих делова.

5. Критеријуми

Критеријуми на основу којих се извршило оцењивање предмета ревизије су:

- 1) да ли су приходи од услуга остварени у складу са чланом 47 Закона о Изменама и допунама Закона о буџетском систему¹⁵ и чл. 159, 160, 161, 162 и 164 Закона о здравственој заштити?
- 2) да ли се наплаћена услуга односи на услугу чије је пружање уз наплату дозвољено у складу са чланом 61 Закона о здравственом осигурању?
- 3) да ли су услуге уз наплату пружене уз поштовање приоритета пружања услуга у складу са чланом 182 став 3 Закона о здравственом осигурању?
- 4) да ли здравствена установа средствима остварених прихода располаже у складу са чланом 159 Закона о здравственој заштити и чланом 12 Закона о платама у државним органима и јавним службама?

6. Методологија рада

У вршењу ове ревизије спровели смо следеће поступке:

- анализу прописа који уређују пословање установе и пружање услуга ради остваривања прихода;
- анализу интерних аката Института „Дедиње” којима је уређено остварене сопствених прихода и њихово коришћење;
- испитивање активности и одлука одговорних лица Института „Дедиње” у вези са остваривањем прихода од употребе јавних средстава за услуге које нису обухваћене уговором са Републичким фондом за здравствено осигурање;
- интервјуисање одговорних особа Института „Дедиње”.

Након добијања довољних и одговарајућих доказа за оцену предмета ревизије састали смо се са представницима Института „Дедиње” како бисмо их упознали са прелиминарним налазима и закључцима ревизије и потврдили тачност чињеница и добили одговоре и коментаре одговорних лица.

7. Стандарди ревизије примењени у ревизији

Ревизија је извршена у складу са ИССАИ 100 „Фундаментални принципи ревизије јавног сектора”, ИССАИ 400 „Фундаментални принципи ревизије правилности пословања” и ИССАИ 4000 „Стандард за ревизију правилности пословања”.

¹⁵ „Службени гласник РС”, број 93/12.

V. АНЕКС УЗ ЗАКЉУЧАК БРОЈ 1

Начин и поступак пружања услуга здравствене заштите уз наплату

Институт „Дедиње” је са Републичким фондом за здравствено осигурање закључио Уговор о пружању и финансирању здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања за 2017. годину којим су за потребе осигураника закупуљени постелњни и кадровски капацитети. Уговором је утврђена обавеза финансирања укупних постелњних капацитета установе (200 постеља) са планираним ангажовањем у обиму од 86% и плате за 599 радника запослених на неодређено време у складу са Кадровским планом.

Табела 3. Преглед података из извршења плана рада Института „Дедиње” у 2017. години¹⁶

Редни број	Опис	План за 2017.	План рада након измене ¹⁷	Извршен о2017.	% Извршења
1	2	3	4	5	6=5:4
1	Број хоспитализованих лица	8.500	8.620	8.737	101%
2	Просечна дужина лечења (дани)	7,2	7,3	6,5	90%
3	Просечна заузетост постеља (%)	84	86	77	90%
4	Број кардиоваскуларних болести	1.028.276	/	1.243.520	121%

Првобитним Планом рада установе планирана је хоспитализација 8.500 осигураника. На основу предлога установе План рада повећан је у октобру за 1%. Институт „Дедиње” је у 2017. години, остварио хоспитализацију укупно 8.737 осигураника, што је 1% изнад планираног броја¹⁸. Планирана просечна заузетост постеља од 86% извршена је са 90%, при чему је и просечна дужина лечења била краћа у односу на планирану за један дан.

Институт „Дедиње” је поред уговора закљученог са Републичким фондом за здравствено осигурање, закључио уговоре са фондовима здравственог осигурања из Републике Српске, Црне Горе и Брчко дистрикта БиХ за пружање здравствених услуга осигураним лицима ових фондова. Током 2017. године Институт „Дедиње” је остварио приходе у износу од 370.026.315 динара од пружања здравствених услуга уз наплату.

Управни одбор Института „Дедиње” је 2016. године донео Правилник о стицању и расподели сопствених прихода којим је, између осталог, уређено да се услуге осигураницима других осигуравајућих организација (изузев Републичког фонда за здравствено осигурање) са којима Институт „Дедиње” има закључен уговор и услуге на лични захтев пружају ван редовног радног времена.

Институт „Дедиње” је за пружање услуга уз наплату ангажовао у редовно радно време и запослене чије је финансирање плата уговорено са Републичким фондом за здравствено осигурање за пружање здравствених услуга осигураницима. Запослени који су са 100% радног времена уговорени за пружање услуга из обавезног здравственог осигурања, пружали су у редовно радно време и услуге уз наплату (услуге прегледа, операција и друге услуге уз наплату). Ове услуге чине 10% од укупног броја услуга које су пружене осигураницима.

¹⁶ Подаци преузети из Мишљења о корекцији Плана рада Института за кардиоваскуларне болести „Дедиње” за 2017. годину и Мишљења о извршењу Плана рада Института за кардиоваскуларне болести „Дедиње” за период јануар–децембар 2017. године.

¹⁷ План рада установе измењен је у октобру 2017. године.

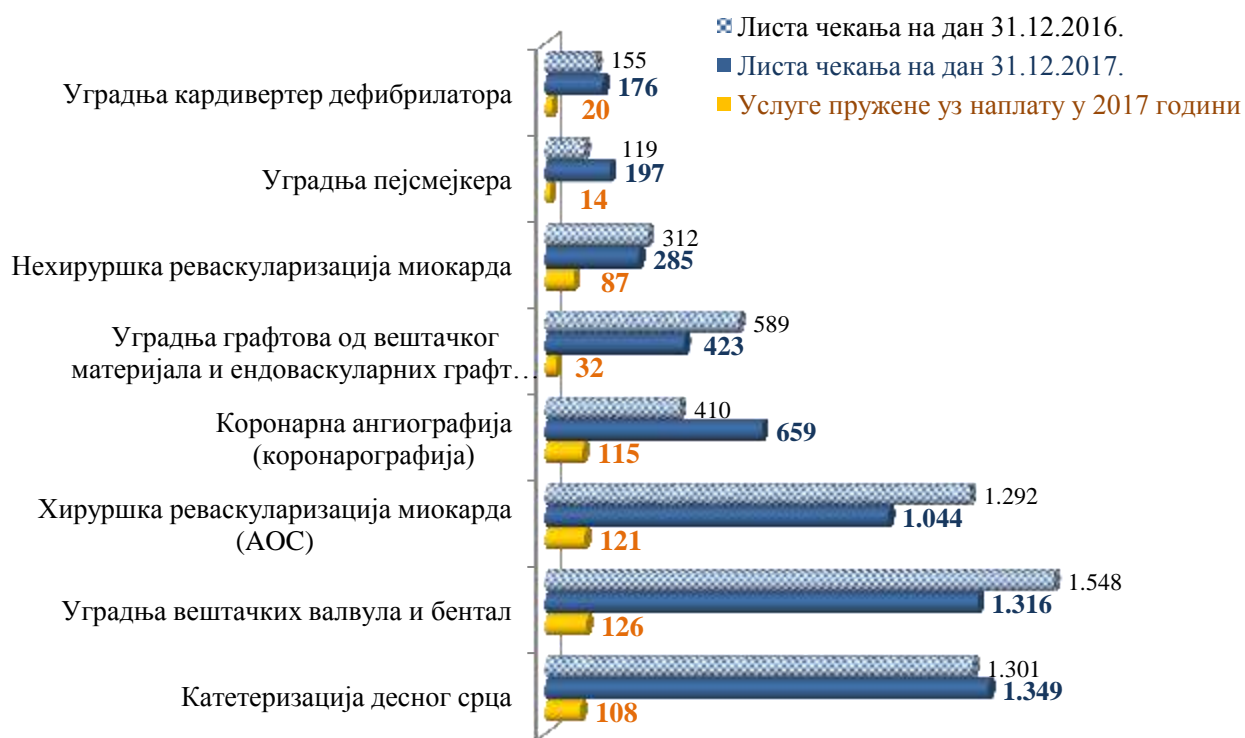
¹⁸ Подаци преузети из Мишљења о корекцији Плана рада Института за кардиоваскуларне болести „Дедиње” за 2017. годину и Мишљења о извршењу Плана рада Института за кардиоваскуларне болести „Дедиње” за период јануар–децембар 2017. године.

Према подацима из Планско – извештајне табеле Плана рада за 2017. годину, Институт „Дедиње” је осигураницима Републичког фонда за здравствено осигурање, пружио 8.619 здравствених услуга са листе чекања (што је 83% од планираног броја).

Институт „Дедиње”, у складу са одредбама члана 56 Закона о здравственом осигурању, има листу чекања за услуге које су утврђене Правилником о листама чекања¹⁹.

У складу са одредбама члана 56 Закона о здравственом осигурању, за одређене врсте здравствених услуга, које се обезбеђују из средстава обавезног здравственог осигурања и које нису хитне, може се утврдити редослед коришћења, у зависности од медицинских индикација и здравственог стања осигураног лица као и датума јављања здравственој установи, с тим да време чекања не може да буде такво да угрози здравље или живот осигураног лица. Даље је прописано да је здравствена установа дужна да утврди листу чекања и да осигураном лицу пружи здравствену услугу у складу са том листом чекања. Правилником о листама чекања су одређене врсте здравствених услуга за које се утврђују листе чекања.

Током 2017. године, Институт „Дедиње” је пружио најмање 623 услуге уз наплату за које постоје листе чекања, што чини 11% од броја услуга на листи чекања на дан 31.12.2017. године, односно 7% укупно пружених услуга са листе чекања.

Слика број 4. Упоредни преглед података о броју пацијената на листи чекања и броја услуга пружених уз наплату за услуге са листе чекања

У мишљењу о извршењу плана рада Института „Дедиње” за 2017. годину, наведено је да се на дан 31.12.2017. године на листи чекања налазило укупно 5.454 пацијента, што је за 282 (5%) мање у односу на 31.12.2016.године.

Такође, констатовано је следеће:

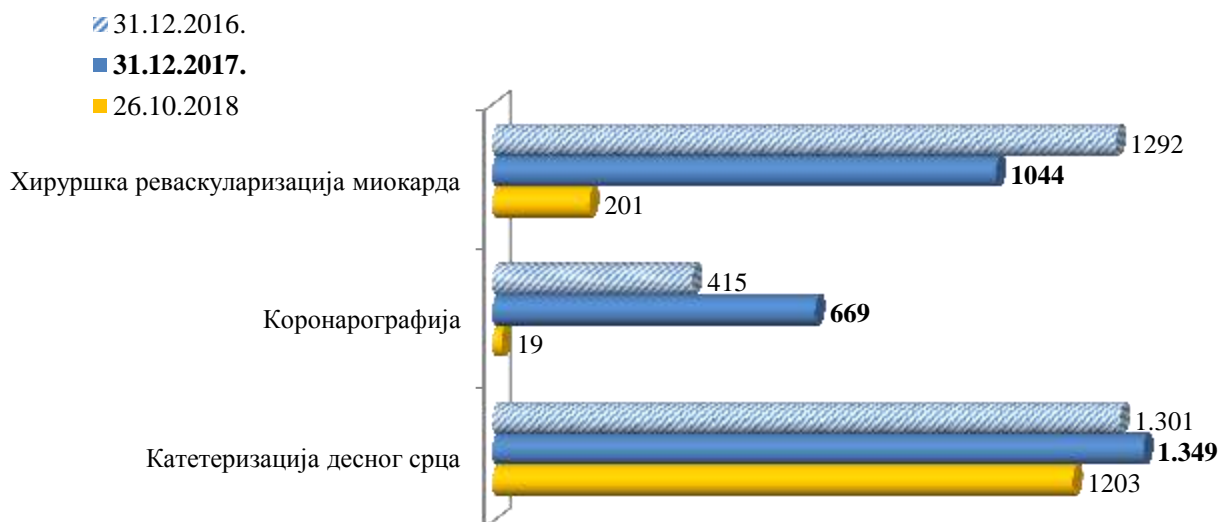
- 1) на дан 31.12.2017. године број пацијената на листи чекања за услугу коронарографије и катетеризацију десног срца већи је за 97 пацијената (17%) у односу на 31.12.2016. године;
- 2) услуге дијагностичке коронарографије, катетеризације десног срца и хируршке реваскуларизације миокарда у 2017. години извршене су у мањем обиму од

¹⁹ „Службени гласник РС”, бр. 75/103 и 110/13.

планираног (80% коронарографија, 81% катетеризације десног срца, 44% хируршка реваскуларизација миокарда).

Према наводима Института „Дедиње” до ових одступања је дошло јер се одређеном броју пацијената пружало више од једне услуге са листе чекања истовремено (у истом акту), а налазили су се на листи чекања за једну услугу (преоперативно се обавља коронарографија а ти пацијенти су на листи чекања за хируршку интервенцију)²⁰.

У поступку ревизије Институт „Дедиње” је доставио податке о стању листи чекања на дан 26. октобар 2018. године за један број услуга са листе чекања. Према овим подацима, број лица на листи чекања за ове услуге је значајно смањен.

Слика број 5. Упоредни преглед стања на листи чекања

Законом о изменама и допунама Закона о здравственој заштити („Службени гласник РС”, број 106/2015) брисане су одредбе члана 199 Закона о здравственој заштити на основу којих је донет Правилник о начину, поступку и условима за обављање допунског рада здравствених радника у здравственој установи или приватној пракси. Такође, укинута је могућност да здравствени радник, здравствени сарадник, као и друго лице запослено у здравственој установи, односно приватној пракси и другом правном лицу које обавља здравствену делатност у складу са законом може обављати одређене послове из своје струке код свог послодавца, ван редовног радног времена, закључивањем уговора о допунском раду.

Законом о здравственој заштити и Законом о здравственом осигурању није уређено на који начин здравствена установа, капацитетима које је уговорила са Републичким фондом за здравствено осигурање за пружање услуга из обавезног здравственог осигурања, може пружати здравствене услуге:

- 1) које нису обухваћене обавезним здравственим осигурањем,
- 2) које се пружају лицима која немају својство осигураног лица.

Потребно је да надлежне институције уреде начин пружања услуга које нису обухваћене обавезним здравственим осигурањем, као и начин и услове пружања здравствених услуга лицима која немају својство осигураног лица.

²⁰ Наводи из Мишљења о извршењу плана рада Института за кардиоваскуларне болести „Дедиње” за период јануар–децембар 2017. године.